Pod MARELO

December 2026
Izdaja Zavod MARELA, Turnišče

Predstavitev Zavoda MARELA, Turnišče

MARELA – Zavod za izvajanje podpornih storitev za samostojno življenje, Turnišče, ali krajše Zavod MARELA, Turnišče, izvaja pomoč invalidnim osebam in je izvajalec osebne asistence na območju celotne Slovenije. Osebni asistent z Zavodom MARELA, Turnišče, podpiše pogodbo o zaposlitvi, uporabnik pa Dogovor o izvajanju osebne asistence. Izvajanja osebne asistence financira Republika Slovenija, Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve. Zaposleni v Zavodu MARELA, Turnišče, vam svetujemo pri ureditvi dokumentacije. Poslovne prostore imamo na naslovu Čevljarska ulica 25 A v Turnišču, na spletu pa nas najdete pod *www.zavodmarela.si* .

Za organizacijo skrbi direktorica
mag. Vesna Jerala Zver
T: +386 41 680 141
E: info@zavodmarela.si

Za strokovnost pa strokovna vodja
Sonja Hüll, univ. dipl. soc. del.
T: +386 41 780 855
E: office@zavodmarela.si

Lepo pozdravljen, bralec glasila »Pod marelo«,

kjer se združimo uporabniki osebne asistence, osebni asistenti in izjalalec, Zavod MARELA, Turnišče.

Hvala vsem, ki pomagate soustvarjati to glasilo tako, da podate svoje prispevke, slike ali predloge. To nam veliko pomeni. Kar je zapisano, nam ostane še leta. Poleg tega smo lahko ponosni nase, da smo uspeli nekaj ustvariti, napisati, fotografirati. Hvala vam, da ste si za to vzeli čas, se potrudili in prispevali del sebe in svojih misli.

Leto 2026 je bilo glede zakonskih sprememb na področju osebne asistence mirno, tako smo bili mirni tudi mi in v miru delali. Že leta se na tem področju sicer predvidevajo precejšnje spremembe, do katerih pa k sreči še ni prišlo.

So se pa tudi letos dogajale manjše spremembe, bolj kot popravki že znanih postavk:
S prvim januarjem se je prilagodila vrednost malice na 7,40 eur, s prvim julijem pa na 7,42 eur. Vrednost malice poda vlada, mi pa temu sledimo.

V januarju je minister za delo, po predhodnem posvetovanju s socialnimi partnerji, za leto 2026 določil tudi višino minimalne plače, katera je znašala 1.481,88 eur. Ta je podana na podlagi minimalnih življenjskih stroškov, inflacije in gospodarskih razmer. Pri tem se mora upoštevat še Zakon o minimalni plači, navodilom ministra pa smo zavezani slediti tudi mi.

Višina obveznega zdravstvenega prispevka se dopolnjuje vsako leto 1. marca. Tako je ta v prvih dveh mesecih letošnjega leta znašal 37,71 eur, od 1. marca 2026 naprej pa 39,36 eur. Višino obveznega zdravstvenega prispevka določi minister, pristojen za zdravje, in se ga obračunava pri vsakokratnem obračunu, izplačilu plač.

S 1. marcem je Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za svoje upravičence za 2,63 % povišal izplačilo mesečnega dodatka za pomoč in postrežbo.

V juniju, torej ob majski plači, je bil za zaposlene izplačan letni regres za letni dopust v višini 1.481,88 eur. Tega določa Zakon o delovnih razmerjih, vsako leto pa ga vlada usklajuje s sindikati.

Višino zimskega regresa določa Državni zbor Republike Slovenije, katerega določa zakon o zimskem regresu. Izplačilo zimskega regresa se predvideva tudi za letošnje leto. Izvede se ga najkasneje do 18. decembra, tj. pri novembrski plači. Za letošnje leto je predviden regres v višini 740,94 eur, kar je polovica minimalne plače, kot nalaga zakon.

Skozi celo leto so potekala izobraževanja po Zakonu o osebni asistenci za uporabnike, zakonite zastopnike in osebne asistete. Vsi ste pohvalno opravili to obvezno usposabljanje, ki po Zakonu o osebni asistenci ne sme biti krajše od šest ur. Za leto 2027 smo za vas pripravili nove, nekatere obvezne vsebine.

V tem letu se nam donatorji žal niso odzvali v takem obsegu kot lansko leto, smo pa zato za vas v Zavodu MARELA, Turnišče propravili lepa uporabna darila. Komaj čakam, da vas spet obiščem in da rečemo kakšno uporabno.

Dragi uporabniki, zakoniti zastopniki in osebni asistenti, združeni pod našo marelo. V letu 2027 vam želim predvsem zdravja, mirnosti v duši in medosebnega spoštovanja. Včasih je težko videti dobre stvari, ki se nam dogajajo. Kadar pa se potrudimo znati videti dobro v sebi, v ljudeh, okoli sebe, in če se znamo še pohecat, smo zmagovalci dneva. Želim vam, da ste zmagovalci vsakega dneva, tedna, meseca, in to vsak mesec v letu 2027. Skupaj nam bo lažje, lepše, bolj zabavno. Dovolimo si, da nam je življenje lepo, poučno, polno, ne glede na težave, ki jih imamo. Naj bo leto 2027 polno pozitivnih misli, pozitivnih dejanj in igrivosti. Srečno!

mag. Vesna Jerala Zver
direktorica Zavoda MARELA, Turnišče

Nagovor strokovne vodje

Zdi se mi, da je zadnje leto minilo še hitreje od prejšnjega. Tempo življenja je hiter in mnogokrat obremenjujoč. Da je sreča resnično v majhnih stvareh, ki jih tako pogosto jemljemo kot samoumevne, ugotovimo, ko se nam življenje obrne na glavo. Nobena materialna dobrina ne nadomesti zdravja ali ljudi, ki jih imamo radi. Obdajmo se z ljudmi in stvarmi, ki nam na lice prikličejo nasmeh, nam vzbudijo mir in prinašajo zadovoljstvo. Užijmo vsak dan posebej in cenimo trenutke s svojimi bližnjimi.

Zavod MARELA, Turnišče, je skozi leta postala skupnost odgovornih ljudi, ki se spodbuja, si pomaga in se medsebojno spoštuje. Tudi v zadnjem letu smo se s težavami spopadli skupaj in jih uspešno premagovali. Mnogi med vami imate za seboj težke izzive, s katerimi se uspešno bojujete, moč pa iščete v majhnih zmagah vsakega dneva posebej. Prepričana sem, da so bili mnogi dnevi napolnjeni tudi s smehom, veseljem in ustvarjanjem nepozabnih spominov.

Naj se vsakemu med vami na tem mestu zahvalim za sodelovanje, saj tudi zaradi vas svoje delo zelo rada opravljam. Za lepše praznike sem se tudi letos potrudila pridobiti donatorska sredstva. Na ta način se vam želimo zahvaliti in vam pokazati, daje prav vsak med vami pomemben del naše skupnosti.

Novo leto zagotovo prinaša mnoge preizkušnje, predvsem pa tudi mnogo lepega. Želim vam, da boste v trenutkih, ko vam morda ne bo najlažje, vedno našli moč in imeli vso podporo, ki jo potrebujete. Želim pa vam tudi, da vsak dan v letu 2027 najdete razlog za smeh, prepoznate lepoto, ki vas obdaja, in praznujete življenje.

Sonja Hüll, univ. dipl. soc. del.,
Strokovna vodja Zavoda MARELA, Turnišče

Misli in dela uporabnikov, osebnih asistentov

Čudovit dan v Bukovnici

Nekega lepega sončnega dne smo se asistentka Vesna-to sem jaz, moja varovanka Ivanka in prijateljica Silva odpravile na čudovit izlet v Bukovnico. Čakalo nas je prijetno druženje v objemu narave, ob jezeru, ki ga je z vseh strani obdajal čudovit zeleni gozd.

Ko pa smo prispele, smo se najprej sprehodile ob jezeru. Sončni žarki so se igrivo odbijali od vodne gladine, okoli njih pa so šumela mogočna drevesa in prepevale ptice. Narava je bila tako mirna in lepa, da smo se vse tri za trenutek ustavile ter občudovale razgled. Jaz sem skrbno spremljala Ivanko in ji pomagala, da je lahko tudi sama čim bolj uživala v izletu. Silva pa je s svojim veselim razpoloženjem poskrbela, da smeha in dobre volje ni manjkalo. Med sprehodom smo se ustavljale na lepih kotičkih, se pogovarjale in se veliko smejale. Seveda pa izlet ni bil popoln brez sladoleda! Vsaka si je izbrala svoj najljubši okus in skupaj smo uživale v sladki osvežitvi. Nato je prišel čas za fotografiranje. Postavile smo se skupaj, se nasmejale in ustvarile čudovite spomine. Nastalo je kar nekaj fotografij, na katerih smo bile vse tri nasmejane in srečne.

Dan je minil veliko prehitro. Ko smo se počasi odpravljale domov, smo bile polne lepih vtisov. Vse tri smo se strinjale, da je bil to eden tistih dni, ki ostanejo v srcu – dan, poln narave, prijateljstva, smeha, sladoleda in lepih skupnih trenutkov. In že med potjo domov smo razmišljale, kdaj se bomo spet skupaj odpravile na kakšen čudovit potep.

V.Š.

V.Š.

Izlet v neznano

Ne dolgo nazaj mi je asistentka Laura povedala, da me namerava peljati na krajši popoldanski izlet. Ko je končno napočil tisti torek v septembru, mi je razkrila, da greva najprej na sladoled v Radence, nato v živalski vrt Sikaluzoo v bližnjo Boračevo, za konec pa še k njej domov na kosilo. Moja prva reakcija je bila: »Jupi, na sladoled greva!« Z mojo »kočijo« sva se odpeljala proti Radencem in se najprej ustavila v slaščičarni Tropicano, kjer sva si privoščila odličen sladoled in kavo. Nato sva se odpeljala do živalskega vrta Sikaluzoo, kjer imajo na ogled kar veliko različnih živali (lame, kamele, kenguruji, opice, razne ptice in plazilci, ...), nama pa so bili najbolj všeč živahni lemurji. Lepo se mi je zdelo, da so se prijazne koze in zajčki sprehajali po prostem skupaj z nama in da je tudi za ostale živali lepo poskrbljeno. S sabo sva imela malico, sendvič in pingo sok, kot nekoč na šolskih izletih.

Malicala sva pred kletko z zanimivo opico, ki naju je radovedno opazovala med jedjo. Ker ji nisva nič ponudila (živali je namreč prepovedano hraniti), se je jezno obrnila vstran in nama pokazala zadnjico.

Polna lepih vtisov sva pot nadaljevala do Ljutomera, kjer naju je pri Lauri doma čakalo pozno kosilo. Lazanja je bila zelo okusna, pa tudi družba je bila prijetna. Pridružili so se nama namreč Laurin mož Boris, sin Žiga in soseda Anita. V sproščenem vzdušju je čas kar prehitro minil in treba je bilo domov. Izlet mi bo ostal v lepem spominu.

L.K.

L.K.

Naše male zmage

Naše male zmage in nasmehi se nam na obrazu izrišejo posebno takrat, ko zmore naša Nika v dnevu nabrati dovolj moči in volje, da se nam pridruži in pokaže, da zmore tudi ona, če ima pomoč asistentov.

J.P.

Terapevtski maček

Dolgo vroče poletje se je končno prevesilo v barvito jesen, ko so temperature veliko bolj znosnejše in ko je čas za še zadnja, zunanja opravila pred zimo. Alenka je zaradi bolezni prikovana na posteljo, ampak ji še zdaleč ni dolgčas. Bolniškemu staležu primerno, si krajša čas z branjem, ogledom detektivskih serij na Viasat Epic drama, na tekočem pa je domala z vsemi športnimi dogodki. Od prenosov nogometnih tekem, do kolesarjenja in smučanja. Družbo ji dela zvesti hišni ljubljenček. To je šestnajst let star maček Bibi, ki

se očitno zelo dobro zaveda, da je zdaj on tisti, ki mora skrbeti za svojo lastnico. Deluje namreč kot pravi terapevtski maček. Nekega poznega popoldneva, se je naveličal deževnega vremena, prišel v sobo in nas znova nasmejal do solz. Najprej je do onemoglosti

R.J.

opraskal oblazinjeni valjasti stol, nato pa se z njim zakotalil na drugo stran sobe. Zatem je splezal na posteljo in takoj začel izvajati svoje »mačje terapije«. Ulegel se je na obolelo nogo, nato pa z glasnim predenjem, oddajal svoje zdravilne vibracije. Kdo ve. Morda pa bo noga prav po njegovi zaslugi, nekoč ozdravela.

R.J.

Izlet v dolino Tamar

Rad spoznavam nove kraje in še posebej lepe kotičke v naravi. Zaradi tega sem zelo vesel, ko je Alojz, katerega osebni asistent sem, na volji za izlet. Tako sva se en sončen popoldan skupaj z avtomobilom odpravila do koče, ki se nahaja v osrčju doline Tamar. In čeprav on zelo težko hodi in bi bil obisk te koče zanj nemogoč, ima na srečo kot domačin, posebno dovoljenje, ki mu omogoča, da se lahko zapelje tudi v Triglavski narodni park, katerega mnoge makadamske poti so za promet zaprte. Da se pride v to alpsko ledeniško dolino, ki ni tako zelo znana, se je potrebno naprej pripeljati v Planico, katera verjamem, da je poznana vsem Slovencem. Potem se avto tam parkira in se sprehodi po razgibani makadamski cesti, ki nas pripelje do jase na kateri je postavljena koča. Midva sva se, kot sem že omenil po tej poti zapeljala, morala pa sva biti zelo previdna zaradi kolesarjev, ki so nama prihajali nasproti. Na cilju sva si privoščila sok in uživala v prečudovitem razgledu na naše julijske Alpe, ki obkrožajo to dolino. Ni lepšega kot to, da v sklopu službe lahko uživam tudi v lepoti narave.

U. B.

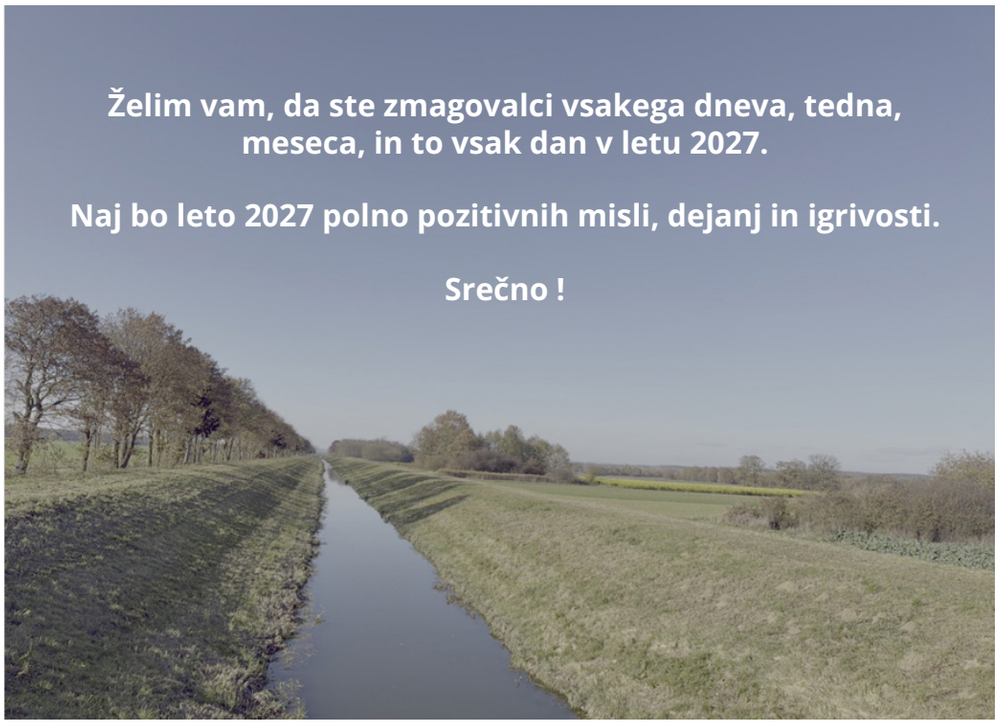

M.K.

Sreča je v majhnih stvareh

Najini dogodki so skromni, zaradi bolezni težko greva na kaki izlet. Rad bi da sem samostojen, žal pa bolezen mi tega ne dovoli. Le sedaj se zavedamo kaj to pomeni biti zdrav. So pa tudi lepi trenutki, ko lahko grem v svoj rodni kraj in obiščeva svoje domače. Lepo je, ko si dobrodošel in lepo sprejet.

D.K.

Kaj je osebna asistenca?

Osebna asistenca je izbir storitev za ljudi, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč druge osebe in si s tem zagotovijo neodvisno in bolj kakovostno življenje. Storitve so prilagojene konkretnim potrebam uporabnice ali uporabnika, njenim oziroma njegovim sposobnostim, željam, pričakovanjem in življenjskim razmeram. Osebno asistenco opravljajo osebni asistenti. Izvaja pa jo izvajalec osebne asistence, to je Zavod MARELA, Turnišče.

Storitve osebne asistence so odvisne od potreb uporabnice ali uporabnika in ni nujno, da potrebuje pomoč iz vseh omenjenih sklopov storitev. Sklopi storitev so:

(a) storitve namenjene osebni pomoči:
- pomoč pri oblačenju in slačenju ter zagotavljanju ustrezne telesne temperature,
- pomoč pri uporabi stranišča oziroma pri odvajanju,
- kopanje in pomoč pri umivanju ter vzdrževanju osebne higiene,
- pomoč pri hranjenju in pitju,
- pomoč pri gibanju, posedanju, premeščanju, vstajanju ali nameščanju v ustrezen položaj,
- pomoč pri namestitvi, upravljanju in uporabi ortopedskih in tehničnih pripomočkov, vodenje in pomoč pri orientaciji slepe in gluhoslepe osebe,
- obvezna prisotnost pri uporabniku v primerih najtežje invalidnosti, ki zajema čas, v katerem osebni asistent ni neposredno angažiran pri katerih od zgoraj opisanih dejavnosti, je pa njegova prisotnost nujna,
- pomoč pri jemanju zdravil in opravljanju drugih dejavnosti v zvezi z zdravjem ter
- druge storitve, namenjene pomoči pri opravljanju opravil, namenjenih osebni pomoči.

(b) Storitve, namenjene pomoči v gospodinjstvu in drugih dnevnih opravilih:
- pomoč pri pripravljanju hrane in kuhanju,
- pomoč pri čiščenju in vzdrževanju bivalnih prostorov (sesanje, pranje perila, likanje, brisanje prahu, čiščenje oken in tal, opravljanje drobnih hišnih opravil idr.),
- pomoč pri oskrbi in negi otroka uporabnika/starša ob njegovi prisotnosti in navodilih,
- pomoč pri urejanju osebne dokumentacije,
- pomoč pri oskrbi hišnih ljubljenčkov,
- pomoč pri vsakodnevnih nakupih in nakupih predmetov trajne rabe ter
- druge storitve, namenjene pomoči pri opravljanju podpornih dnevnih opravil.

(c) Spremstvo:
- vodenje in pomoč pri orientaciji v prostoru,
- vožnja avtomobila (osebno spremstvo in osebni prevoz),
- pri vključevanju v športne, rekreacijsko športne in kulturne dejavnosti,
- pri ohranjevanju zdravja v zdraviliščih in na drugih krajih,
- druga pomoč, ki se nanaša na spremstvo v položajih, kjer uporabnik pri spremstvu potrebuje pomoč ter
- druga pomoč.

(d) Pomoč na delovnem mestu in v izobraževalnem procesu:
- namestitev opreme in pripomočkov ter delovnih in študijskih sredstev,
- pri urejanju in vodenju dokumentacije, branju in pisanju, spremljanje na šolske in izvenšolske dejavnosti ter spremljanje na izobraževanja in druge dejavnosti v okviru izobraževalnega ali delovnega procesa,
- pomoč pri uporabi informacijsko komunikacijske tehnologije,
- druga pomoč, ki se nanaša na delovni proces oziroma izobraževanje.

(e) Pomoč pri komunikaciji:
- pri branju besedil v prilagojenih načinih sporazumevanja (knjig, strokovne literature, časopisov in druge literature po svojem izboru),
- pri komunikaciji s pomočjo različnih informacijsko komunikacijskih tehnologij na zahtevo uporabnika,
- prenos vseh informacij iz in v okolje na zahtevo uporabnika ter
- tolmačenje in prenos informacij uporabniku na podlagi slikovnega materiala.

Vir: Zakon o osebni asistenci 21, Pravilnik o osebni asistenci 24

Za storitev osebne asistence zaprosimo na krajevno pristojnem centru za socialno delo z oddajo izpolnjene Vloge za pravico do osebne asistence ali komunikacijski dodatek, kateri dodamo dokazila. V Zavodu MARELA iz Turnišča nudimo brezplačno pomoč pri izpolnitvi Vloge za pridobitev osebne asistence in druge dokumentacije. Če potrebujete pomoč, nas pokličite ali pa nam pišite. Veseli vas bomo.

Novosti v zakonodaji

Leto 2026 prinaša kar nekaj sprememb na področju bolniških odsotnosti, zato si na kratko poglejmo ključne novosti:

1. Konec odpiranja bolniške za nazaj (Pravilo »naslednjega delovnega dne«); Delavec mora osebnega zdravnika o bolezni obvestiti isti dan oziroma najpozneje prvi naslednji delovni dan delovanja ambulante. Če ta rok zamudi, mu osebni zdravnik bolniške ne more več odobriti za nazaj (razen v izjemnih primerih), pač pa o tem odloča imenovani zdravnik ZZZS. **Zavod MARELA, Turnišče**, je treba **o odsotnosti obvestiti takoj oz. najkasneje v začetku novega delovnega dne**, in sicer preko elektronskega sporočila na info@zavodmarela.si, preko SMS ali klica na 041/680 141. Delavec je dolžan delodajalcu **sporočiti tudi predviden čas trajanja bolniške odsotnosti**, in sicer do konca prvega delovnega dne oz. najkasneje po končanem prvem pregledu pri osebnem zdravniku.

2. Bolniški stalež ugotavlja splošni osebni zdravnik, in sicer do 30 delovnih dni za vse razloge, razen za nego družinskega člana. Če gre za **podaljšanje bolniškega staleža,** mora delavec o tem obvestiti delodajalca pred iztekom bolniškega staleža.

3. ZZZS je uvedel **7 točno določenih režimov gibanja**, in sicer: počitek na domu; počitek z nujnimi izhodi; gibanje v kraju prebivališča; gibanje v in izven kraja prebivališča; nega družinskega člana; izolacija in odhod v tujino, ki so opredeljeni v elektronskem navodilu o ravnanju.

4. Elektronsko navodilo o ravnanju (eNR); Zdravniki ob odprtju staleža, spremembi navodil za ravnanje in ob spremembi razloga začasne zadržanosti od dela izdajo **elektronsko navodilo o ravnanju** (eNR). **Delavec do eNR dostopa preko portala zVEM** oziroma si mora pisna navodila o ravnanju od zdravnika pridobiti sam. Do eNR lahko neposredno dostopa tudi delodajalec, ki natančno vidi, kateri režim gibanja je bil delavcu dodeljen, nima pa vpogleda v diagnozo ali druge občutljive zdravstvene podatke.

5. Uvedba obveznih zdravstvenih kontrolnih **pregledov** pri osebnem zdravniku in sicer **najpozneje 4. dan bolniške odsotnosti** oziroma pred vsakim predlogom za podaljšanje staleža.

6. Izvaja se tudi **strožji terenski nadzor**. Za kršitelje so predvidene stroge **sankcije**:
- Za **prvo kršitev** v obdobju petih let: opozorilo oziroma odločba, nadomestilo se mu še ne odvzame.
- Ob **ponovni kršitvi**: začasna izguba nadomestila (do 30 dni) in obveznost vračila neupravičeno prejetih sredstev.
- Če delavca zalotijo pri **pridobitnem delu** med bolniško, pa pravico do nadomestila izgubi takoj.

Nadzor bolniške odsotnosti lahko naroči imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija, pa tudi delodajalec.

7. **Za pravočasno izdajo bolniškega lista** v sistem (**eBOL**) je **dolžan poskrbeti delavec sam**. Na podlagi bolniškega lista so delavcu izplačana bolniška nadomestila.

Vir: Pravilnik o bolniških odsotnostih delavcev (Zavod MARELA, Turnišče, 20. 08. 2026)

Naklada 150 izvodov; termin izdaje december 2026;
glasilo Pod marelo ni naprodaj; natisnil Digifot d.o.o.